

Komission tiedonanto - TRIS/(2018) 02788
Direktiivi (EU) 2015/1535
Viestin käännös 315
Ilmoitus: 2018/0324/FIN

Komission yksityiskohtainen lausunto (6 artiklan 2 kohdan toinen luettelukohta direktiivin (EU) 2015/1535).
Yksityiskohtainen lausunto jatkaa odotusajan määräaikaa 07-01-2019 asti.

ОГРАНИЧЕН - OMEZENÝ PŘÍSTUP - BEGRÆNSET - ZUGANGSBESCHRÄNKT - ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ - LIMITED - LIMITADO - PIIRATUD - RAJOITETTU - LIMITÉ - KORLÁTOZOTT HOZZÁFÉRÉS - RISERVATO - RIBOTO NAUDOJIMO DOKUMENTAS - IEROBEŽOTAS PIEĒJAMĪBAS DOKUMENTS - RISTRETT - RESTRITO - LIMITAT - OBMEDZENÝ - OMEJENO - BEGRÄNSAT

Asiakirja on käsitelty teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 9 päivänä syyskuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/1535 mukaisesti.

Tämä asiakirja voidaan julkaista vain Euroopan komission henkilöstöä ja sellaisia jäsenvaltioita varten, joilla on todistettu tarve kyseiselle tiedolle direktiivi (EU) 2015/1535 mukaisesti.

Koska tämä asiakirja on merkitty sanalla "LIMITED" (RAJOITETTU), sitä ei saa julkaista suurelle yleisölle. Kun asiakirja lähetetään komissiossa sähköisesti, on käytettävä suojattua sähköpostiyhteyttä (SECEM).

Mikäli tämä asiakirja on sellaisen henkilön hallussa, jolla ei ole edellä mainittua todistettua tiedontarvetta, hänen tulee ilmoittaa asiasta välittömästi asiakirjan laatijalle, tekijälle tai lähettäjälle ja palauttaa se suojatusti lukematta asiakirjaa. Jos näin ei toimita, kyseessä on turvallisuusrikkomus, joka voi johtaa kurinpito- tai oikeustoimeen.

(MSG: 201802788.FI)

1. MSG 316 IND 2018 0324 FIN FI 07-01-2019 08-10-2018 COM 6.2(2) 07-01-2019

2. Komissio

3. PO GROW/B/2 - N105 04/63

4. 2018/0324/FIN - C50A

5. 6 artiklan 2 kohdan toinen luettelukohta direktiivin (EU) 2015/1535

6. Suomen viranomaiset ilmoittivat komissiolle 6 päivänä heinäkuuta 2018 direktiivillä (EU) 2015/1535 säädetyn ilmoitusmenettelyn mukaisesti luonnoksen laiksi alkoholilain muuttamisesta (jäljempänä 'ilmoitettu luonnos'). Ilmoitusta koskevan viestin mukaan ilmoitetussa luonnoksessa selvennettäisiin, että alkoholijuomien vähittäismyynnin luvanvaraisuutta ja vähittäismyyntimonopolia koskevat säännökset koskevat myös maahan tuotavia alkoholijuomia. Laissa säädettäisiin, että ulkomailta tapahtuva alkoholijuomien tukkumyynti ei kuitenkaan vaatisi mitään lupia. Toisaalta, koska alkoholijuomien vähittäismyyntilupa voidaan myöntää ainoastaan hyväksytyyn myyntipaikkaan, rajat ylittävä etämyynti olisi kielletty. Etämyyjä ei myöskään saisi tuoda etämyyjiä enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia alkoholia sisältäviä alkoholijuomia maahan.

Tutkittuaan ilmoitettua luonnosta komissio on päättänyt esittää seuraavan yksityiskohtaisen lausunnon direktiivin (EU) 2015/1535 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti:

Ilmoitetun luonnoksen 3 §:ssä "rajat ylittävä etämyynti" ja "etämyyjä" määritellään seuraavasti:

17) rajat ylittävällä etämyynnillä [tarkoitetaan] myyntiä, jossa Suomeen sijoittautunut vastaanottaja on muuta tarkoitusta kuin alkoholijuoman myyntiä tai valmistamista varten ostanut toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta tai kolmannelta maasta alkoholijuomia, jotka myyjä tai joku tämän puolesta suoraan tai välillisesti lähettää tai kuljettaa Suomeen;

18) etämyyjällä [tarkoitetaan] myyjää, joka myy alkoholijuomaa Suomeen 17 kohdassa tarkoitettulla tavalla."

Ilmoitetun luonnoksen 32 §:ssä säädetään, että "[r]ajat ylittävällä etämyynnillä myytyjä enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia ei saa tuoda maahan".

Ilmoitetun luonnoksen, luettuna yhdessä nykyisen alkoholilain kanssa, mukaan 2,8–5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia voivat tarjota verkkomyyntiin Suomessa ainoastaan sellaiset vähittäismyyjät, jotka ovat saaneet tätä varten luvan, ja yli 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia saa tarjota verkkomyyntiin ainoastaan Alko.

Komissio katsoo että ilmoitetun luonnoksen 32 §:ssä säädelty kielto ei kuulu Alkon Suomessa harjoittaman alkoholijuomien vähittäismyynnin yksioikeuden piiriin siten kuten nykyinen alkoholilaki sen määrittää.

Komissio katsoo, että ilmoitetun luonnoksen 32 §:ssä säädetystä kiellosta aiheutuisi SEUT:n 34 artiklassa tarkoitettu määrällinen rajoitus tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle, koska kyseessä on lakiin perustuva syrjintä maahantuotuja alkoholijuomia kohtaan. Säännös suosisi vähittäismyyjien Suomessa toteuttamaa etämyyntiä muista jäsenvaltioista tehtävään etämyyntiin nähden, sillä esimerkiksi luvan saaneet suomalaiset vähittäismyyjät voisivat esteettä myydä enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia vähittäismyyntipaikassa ja järjestää niiden kuljetuksen vähittäismyyntipaikkaan, kun taas tämä ei ole mahdollista

muiden jäsenvaltioiden vähittäismyyjille, jotka voivat myydä etämyyntinä ainoastaan enintään 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia.

Perustelut ilmoitetussa luonnoksessa asetetulle sellaisen alkoholijuomien tuonnin kiellolle, jotka sisältävät yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joita myydään etämyyntinä, annetaan luonnoksen 5 kohdassa (ehdotuksella olisi positiivisia vaikutuksia kansanterveyteen ja valtiontalouteen, koska sillä voitaisiin vähentää alkoholijuomien ostomääriä ja tehostaa alkoholijuomien ostamisen valvontaa).

On selvää, että kyseisen lainsäädännön tavoitteena on ihmisten terveyden ja elämän suojeleminen. Komission ymmärtää alkoholin väärinkäyttöön liittyvät terveysnäkökohdat ja sen, että alkoholin kulutusta ohjaamalla ehkäistään alkoholipitoisista aineista ihmisten terveydelle ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Komissio tunnustaa myös, että kyseisellä lainsäädännöllä pyritään torjumaan alkoholin väärinkäyttöä ja että se on SEUT:n 36 artiklassa tunnustettujen kansanterveyteen ja yleiseen järjestykseen liittyvien syiden mukainen.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ihmisten terveys ja elämä ovat tärkeimpiä SEUT:n 36 artiklalla suojelluista oikeushyvistä ja intresseistä, ja on jäsenvaltioiden asiana päättää haluamastaan suojelun tasosta sopimuksessa määrätyn rajoituksen (katso asia C-333/14, Scotch Whisky Association, 35 kohta ja oikeuskäytäntöviittaukset). Tuomioistuin on jo antanut ratkaisun siitä, että lainsäädäntö, jonka tavoitteena on alkoholin kulutusta ohjaamalla ehkäistä alkoholipitoisista aineista ihmisten terveydelle ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja ja jolla pyritään näin ollen torjumaan alkoholin väärinkäyttöä, on SEUT:n 36 artiklassa tunnustettujen kansanterveyteen ja yleiseen järjestykseen liittyvien syiden mukainen (katso asia C-170/04 Rosengren ynnä muut, 40 kohta, asia C 434/04 Ahokainen ja Leppik, 28 kohta). Näin ollen komissio ei kyseenalaista toimenpiteen perustana olevia kansanterveyteen liittyviä huolenaiheita.

Komissio haluaa kuitenkin kiinnittää Suomen viranomaisten huomion siihen, että tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoitus voidaan katsoa oikeutetuksi SEUT:n 36 artiklassa tarkoitettujen ihmisten terveyden ja elämän suojelemisen takia ainoastaan siinä tapauksessa, että kyseinen toimenpide on omiaan takaamaan sillä tavoitellun päämäärän toteutumisen eikä sillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän päämäärän saavuttamiseksi (katso asia C-333/14 Scotch Whisky Association, 33 kohta ja oikeuskäytäntöviittaukset). Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti perustelun ilmoittaneen jäsenvaltion on osoitettava, että sen ehdot täytetään (asia C-170/04 Rosengren ynnä muut, 50 kohta ja oikeuskäytäntöviittaukset).

Komissio ei ole tässä asiassa vakuuttunut kiellon tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta. Komissio katsoo, että sama tavoite voidaan saavuttaa muilla, vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä.

Komissio pyytää Suomen viranomaisia harkitsemaan luvan myöntämistä alkoholijuomien rajat ylittävää etämyyntiä ja maahantuontia Suomeen varten tarkoitetuille luovutuspaikoille alkoholilain 27 §:n 1 momentin tapaan.

Kyseisessä säännöksessä Alkolle myönnetään oikeus myydä alkoholijuomia verkossa ja järjestää itse tai Alkon kanssa sopimuksen tehneiden kolmansien tahojen välityksellä alkoholijuomien toimitus Alkon hyväksytyjen vähittäismyyntipaikkojen ulkopuoliseen luovutuspaikkaan.

Komissio ymmärtää, että Suomen hallituksen tavoitteena on, että jokainen alkoholijuomien tuottaja tai myyjä kansallisuudesta riippumatta saisi listata omat tuotteensa Alkon verkkokaupan valikoimiin oman ilmoituksensa perusteella ja että Alko toteuttaisi alkoholijuomien maahantuonnin ja maahantuotujen alkoholijuomien toimittamisen yksityishenkilöille joko Alkon myymälään tai luovutuspaikkaan.

Komissio pyytää Suomen hallitukselta lisätietoja siitä, miten edellä mainittu järjestely aiotaan toteuttaa.

Näiden syiden takia komissio antaa direktiivin (EU) 2015/1535 6 artiklan 2 kohdassa säädetyin yksityiskohtaisen lausunnon siitä, että ilmoitetun luonnoksen 32 §:stä, luettuna yhdessä luonnoksen 3 §:n 1 momentin 17 ja 18 kohdan kanssa, aiheutuisi sellainen kielletty määrällinen rajoitus tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle SEUT:n 34 artiklan nojalla, joka ei ole tarpeellinen eikä oikeasuhtainen SEUT:n 36 artiklan mukaisesti, jos kyseinen säännös hyväksytään ilman, että edellä esitetyt huomautukset otetaan asianmukaisesti huomioon.

Komissio muistuttaa Suomen hallitusta, että edellä mainitun direktiivin (EU) 2015/1535 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti yksityiskohtaisen lausunnon antaminen velvoittaa teknistä määräystä koskevan luonnoksen laatineen jäsenvaltion lykkäämään sen hyväksymistä kuudella kuukaudella siitä päivästä alkaen, jona luonnoksesta on ilmoitettu.

Määräaika päättyy siten 7 päivänä tammikuuta 2019.

Komissio kiinnittää edelleen Suomen hallituksen huomion siihen seikkaan, että edellä mainitun säännöksen mukaisesti yksityiskohtaisen lausunnon vastaanottava jäsenvaltio on velvollinen ilmoittamaan komissiolle toimenpiteistä, joihin se aikoo lausunnon tuloksena ryhtyä.

Lisäksi komissio kehottaa Suomen hallitusta toimittamaan direktiivin (EU) 2015/1535 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti kyseessä olevan teknisen määräyksen luonnoksen lopullisen tekstin, kun se vahvistetaan.

Mikäli Suomen hallitus ei noudata direktiivissä (EU) 2015/1535 säädetyjä velvoitteita tai mikäli teknisen määräyksen luonnoksen teksti vahvistetaan ilman, että edellä mainitut huomautukset on otettu huomioon, tai siten, että teksti on muutoin Euroopan unionin lainsäädännön vastainen, komissio voi käynnistää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258 artiklan mukaisen menettelyn.

Elżbieta Bienkowska

Komission jäsen

Euroopan komissio

Yhteysviranomaisen direktiivin (EU) 2015/1535

Telekopio: +32 229 98043

Sähköposti: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu